

maa dog føres en vis Kontrol med, at de Beløb, som Staten nu garanterer for Kommunerne, bliver anvendt til Arbejder paa en saadan Maade, at det Formaal at afhjælpe Arbejdsløsheden fyldestgøres. Det skulde dog være ganske utænkeligt, at en Kommune skulde kunne faa statsgaranteret Laan og saa maaske benytte dette Laan om et Par Aar eller saa. Selvfølgelig er noget saadant ingeniunde Hensigten med Lovforslaget, det forstaar vi fuldt vel, men det vil være nødvendigt at sikre sig imod slikt ved visse Forbehold overfor Kommunerne.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø Amt) efterlyste meget stærkt det konservative Folkeparti under sin Udtalelse angaaende Ønskeligheden af en Forhøjelse af den Procent, som Staten skal godtgøre Kommunerne paa disse Laan; han var ikke langt fra ligefrem at udtale sig paa det konservative Folkepartis Vegne, da han erklærede, at vi umuligt kunde undslaa os for at yde en større Rentegodtgørelse end de foreslaaede $1\frac{1}{2}$ pCt. halvaarlig. Det er meget elskværdigt af det ærede Medlem, at han paa den Maade dikterer os vor Stilling; men vi maa alligevel forbeholde os overfor et saadant Spørgsmaal selv at tage vor Stilling. Det ærede Medlem talte paa dette Punkt i noget for høj Grad som komunal Mand; men her i Rigsdagen har man som den fornemste Pligt at varetage Statens, i dette Tilfælde specielt Statskassens, Interesser. Idet jeg saaledes maa afvise det ærede Medlems Forsøg paa paa Forhaand at ville binde det konservative Folkeparti; skal jeg udtale, at vi holder os til det af Ministeren foreslaaede, og skal for øvrigt bemærke, at Statsgarantien ifølge § 5 er en væsentlig Fordel for Kommunerne; denne Garanti, som Kommunerne dog ogsaa maa tage i Betragtning, vil være at anse som en væsentlig Byrde for Statskassen.

Paa et andet Punkt er jeg derimod enig med det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen, og det er med Hensyn til hans Bemærkninger vedrørende § 3. Jeg er enig med ham i, at hvis man i Ministeriet tager for tungt paa Undersøgelsen og Bedømmelsen af de Arbejder, som Kommunerne agter at sætte i Værk, kan den Hjælp, der gennem denne Lov skulde ydes, i mange Tilfælde komme for sent. Jeg er ganske klar over, at der maa tages paa Sagen med en vis Smidighed og med en meget betydelig Hurtighed. For, som jeg bemærkede, Lovforslaget er kommet rigelig sent frem; og hvis man hænger sig i det formelle og gaar, om jeg saa maa sige, alt for ministerielt frem med Hensyn til

Udførelsen af Loven, kan det let være for længe, inden man faar taget fat paa Arbejderne, og det skulde meget nødig ske. Jeg nærer ingen Tvivl om, at den højtærede Minister ogsaa er opmærksom paa dette Punkt, og at Lovens Administration vil give Udtryk for, at den højtærede Indenrigsminister meget vel forstaar dette Punkt.

Maa jeg i denne Sammenhæng gøre en anden Bemærkning. Det er nok vigtigt at sætte Arbejder i Gang for at afhjælpe Arbejdsløsheden, altsaa beskæftige de nu ledige Hænder, men det turde være ikke mindre vigtigt, at man sørgede for, at de Arbejder, som er i Gang i Øjeblikket, ikke standses. Jeg sigter herved ikke saa meget til det fremdragne Eksempel: at Statsbanerne skal have standset et Arbejde i Sydsjælland, som kunde have været fortsat; men jeg sigter til hele vor Industris Stilling i Øjeblikket. Denne er saaledes, at man dels indskrænker Arbejdstiden og dels ligefrem standser Virksomheden. Det turde være en uheldig Fremgangsmaade i Stedet for at støtte Industrien ved saadanne Foranstaltninger, som er fornødne, for at den kan blive ved at holde sin Bedrift oppe, at træffe Foranstaltninger til ad anden Vej, ad Understøttelsens Vej, at komme dem til Hjælp, som bliver arbejdsløse ved, at Industrien maa indskrænke sig, eller standse. Det bliver et Spørgsmaal, som Regeringen kommer til at tage op til Overvejelse: om det ikke kunde være muligt at støtte vor Industri, saaledes at der standses paa saa faa Steder som overhovedet muligt. Det konservative Folkeparti har før sat Fingeren paa dette Punkt; bl. a. i sine Udtalelser ved Landsraadsrådet i Aar. Jeg sigter herved til Toldspørgsmaalet. Det kan ikke nytte at tage doktrinært paa det Spørgsmaal fra nogen Side; det kommer an paa her at være saa smidig i sine Foranstaltninger, at man opnaar den størst mulige Gavn for Landet og opnaar den mindst mulige Anvendelse af de ekstraordinære Love angaaende Arbejdsløsheden. Dette Punkt vil ganske sikkert paatrænge sig, for ikke at sige paatvinge sig, Regeringen inden ret lang Tid.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger angaaende Forslag til Lov om midlertidigt Statstilskud i Anledning af Arbejdsløsheden. Vi er naturligvis fra konservativ Side fuldstændig klare over, at man ved den her foreslaaede Ordning midlertidig for Maanederne Januar, Februar og Marts forlader det Grundprincip, hvorpaa efter vor Mening de sociale Love maa hvile, nemlig Forsikringsprincippet. Jeg er derimod min-